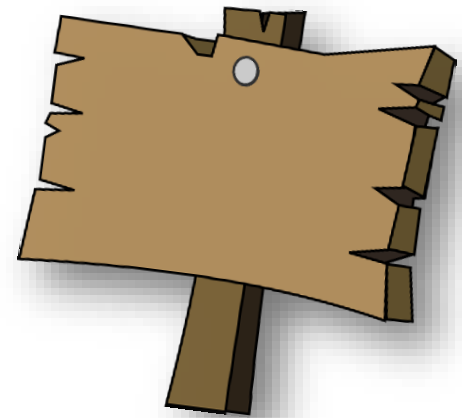

Skyltar, tillstånd och tillsyn

Vad är en skylt?

Med skylt avses i denna förordning en skylt, tavla, bildskärm, flagga, ljusprojektion eller liknande med syfte att förmedla reklam, information eller liknande.
Förordning (2017:102).

1 kap 7 b § PBF

Skyltar kan indelas i två huvudgrupper

1. **Vägmärken** – som är till för att på olika sätt informera trafikanterna under färd. Användning av vägmärken regleras i Vägmärkesförordningen (VMF).
2. **Reklamskylt eller annan skyltanordning som inte finns angiven i VMF.** För dessa skyltar krävs tillstånd enligt Plan- och byggförordningen (PBF) inom detaljplanelagt område, Väglagen (VL) och/eller Lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (LGS) utanför detaljplanelagt område.

1. Vägmärken

Vägmärken, som vanligtvis sätts upp av väghållaren, ska följa vägmärkesförordningen och kräver inte bygglov.

Vägmärkesförordningen (2007:90)

I Vägmärkesförordningen (2007:90) nämns inget om tillsyn

2. Reklamskylt eller annan skyltanordning

För reklamskylt eller annan skyltanordning som inte finns angiven i VMF krävs vanligtvis tillstånd enligt plan- och byggförordningen (PBF), väglagen (VL) och/eller lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning (LGS).

Inom detaljplanelagt område

För att få sätta upp, flytta eller väsentligt ändra skyltar inom detaljplanelagt område krävs bygglov enligt plan- och byggförordningen (PBF), om inte kommunen beslutat annat genom detaljplan eller områdesbestämmelser.

Vad står det i PBF?

Bygglov för skyltar och ljusanordningar

6 kap. 3 § I områden som omfattas av en detaljplan krävs det bygglov för att sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt.

... eller?

Trots första stycket krävs det inte bygglov för

1. en skylt vars area är högst 1,0 kvadratmeter,
2. en skylt för ett tillfälligt evenemang, om skylten är uppsatt under högst fyra veckor,
3. en orienteringstavla vars area är högst 2,0 kvadratmeter,
4. en skylt inomhus,
5. valreklam i samband med val till riksdagen, landstingsfullmäktige, kommunfullmäktige, Europaparlamentet eller Sametinget, eller i samband med folkomröstning,
6. en nationsflagga, flagga med kommunvapen eller liknande,
7. ett vägmärke, en tilläggstavla eller annan anordning för anvisning av trafik enligt vägmärkesförordningen (2007:90), och
8. ett sjövägmärke eller en säkerhetsanordning för sjöfarten enligt sjötrafikförordningen (1986:300).

... fast å andra sidan

Andra stycket 1 och 3 gäller inte om skylten eller orienteringstavlan placeras på eller i anslutning till en sådan byggnad eller inom ett sådant bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § PBL. Då krävs alltså bygglov!

(Med 8 kap. 13 § PBL avses "en byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas".)

Ansökan om bygglov

...ska prövas mot PBL

Vad säger PBL?

2 kap. Allmänna och enskilda intressen

6 § Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan,
2. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,
3. åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,
4. behovet av hushållning med energi och vatten och av goda klimat- och hygienförhållanden,
5. möjligheterna att hantera avfall,
6. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,
7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och
8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Första stycket gäller också i fråga om skyltar och ljusanordningar.

forts.

2 kap. Allmänna och enskilda intressen

9 § Planläggning av mark och vattenområden samt lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt.

forts.

8 kap. Krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser

Byggnadsverks utformning

1 § En byggnad ska

1. vara lämplig för sitt ändamål,
2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och
3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

3 § I den omfattning som framgår av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 2 § ska det som

1. [...]
2. enligt 1 § gäller för en byggnad också gälla för skyltar och ljusanordningar.

Vem ansvarar för vad?

Prövning och beslut

Kommunens byggnadsnämnd prövar och beslutar ansökan om bygglov

Tillsyn

Kommunens byggnadsnämnd utövar tillsyn

Om något ändå går fel

Byggsanktionsavgift

Allmänt

En byggsanktionsavgift ska tas ut för de överträdelser och med det belopp som följer av PBF. Byggsanktionsavgiften fastställs med stöd av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgiften fattas. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp.

Om den avgiftsskyldige ändå inte vidtar rättelse, ska en ny avgift för överträdelsen tas ut. En ny avgift får beslutas endast om den avgiftsskyldige har fått skälig tid att vidta rättelse. Varje sådan ny avgift tas ut med dubbla det belopp som togs ut senast. Den sammanlagda avgiften för överträdelsen får dock uppgå till högst 50 prisbasbelopp.

Skyltar och ljusanordningar

Byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kap. 3 § plan- och bygglagen (2010:900) påbörja en sådan åtgärd i fråga om en skylt eller en ljusanordning som kräver lov enligt 6 kap. 3, 3 a eller 4 a § innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked är

1. för en skylt, 0,1 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,025 prisbasbelopp per kvadratmeter av skyltens area, och
2. [...].

9 kap 14 § PBF

Guide för beräkning av byggsanktionsavgiften

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/tillsyn/byggsanktionsavgifter/berakning-av-sanktionsavgifter/>

Utanför detaljplanelagt område

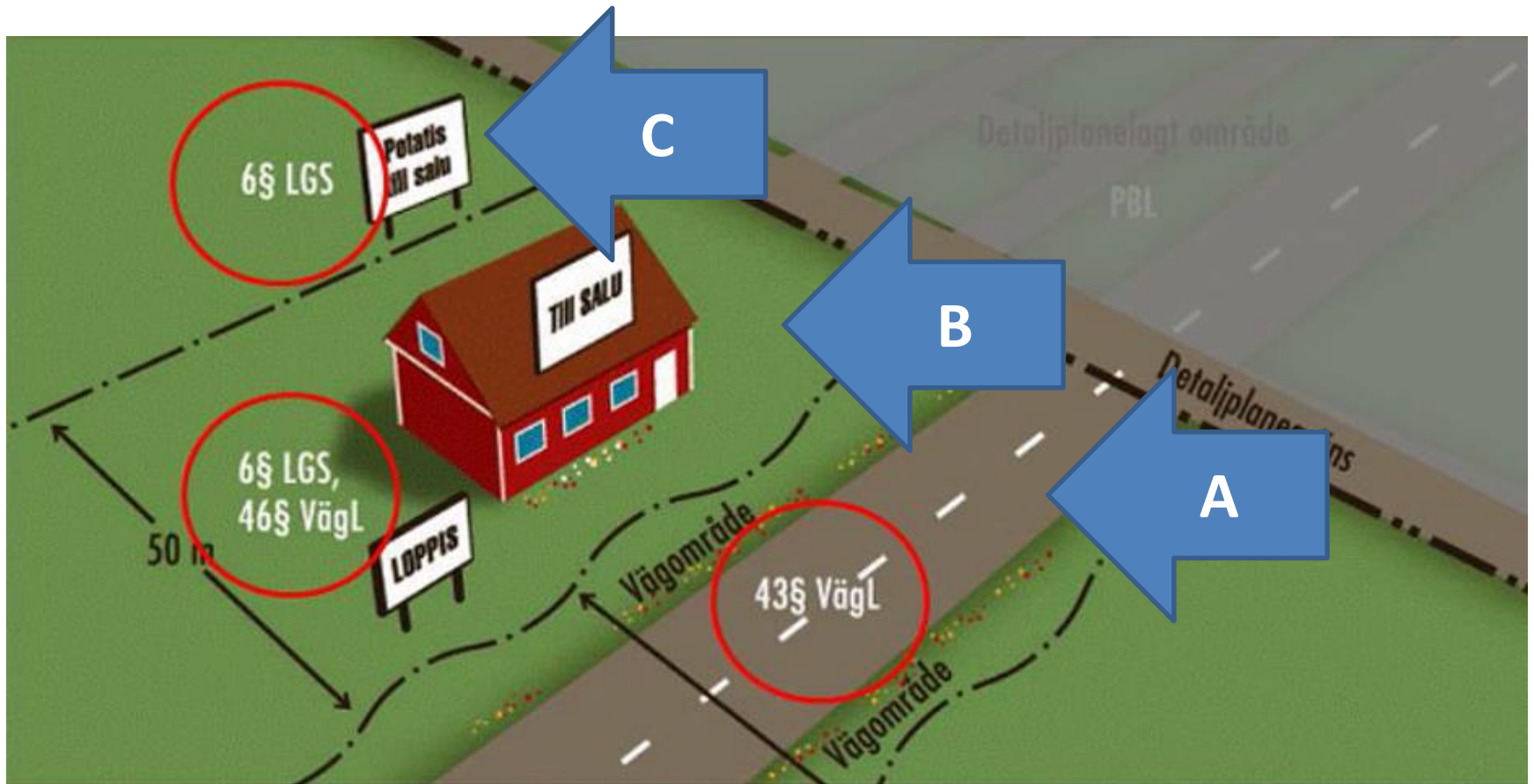

”Tre områden”

- A. Inom vägområdet
- B. Inom 50 m från vägområdet
- C. Utanför 50 m från vägområdet

För att få sätta upp en skylt utanför detaljplanelagt område krävs tillstånd från Länsstyrelsen eller vägghållaren.

A. Inom vägområdet

Väglagen 43 §

Inom ett vägområde får inte utan väghållningsmyndighetens tillstånd:

1. uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar,
2. vidtas andra åtgärder som kan inverka menligt på trafiksäkerheten eller vara till olägenhet för vägens bestånd, drift eller brukande.

Väghållningsmyndighet?

Fördelningen av väghållaransvar ser i korthet ut så här:

- Staten genom Trafikverket, ansvarar för de allmänna vägarna. *(Dock inte för de allmänna vägar som ingår i kommunal väghållning.)*
- Kommunerna förvaltar kommunala gator och vägar.
- Enskilda vägar förvaltas av vägföreningar/samfällighetsföreningar eller av enskild fastighetsägare.

Vem ansvarar för vad?

Prövning och beslut

Väghållningsmyndigheten prövar och beslutar ansökan om tillstånd

Tillsyn

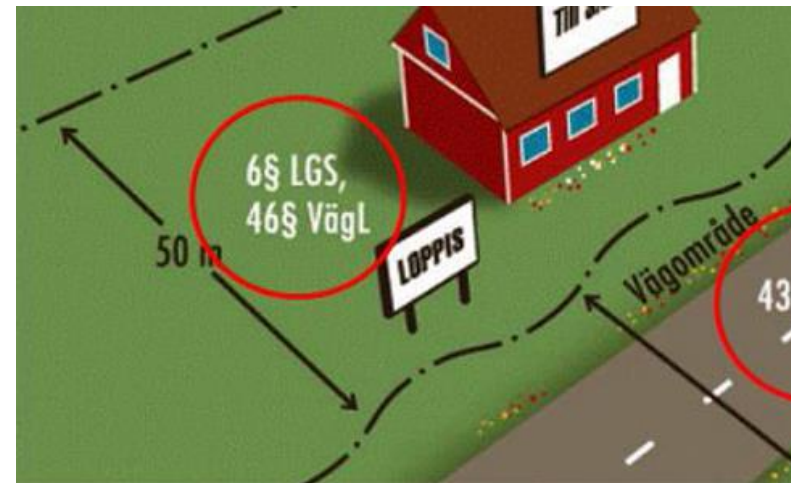
Väghållningsmyndigheten innehar vägrätten, och får bestämma vad som ska finnas i vägområdet

B. Inom 50 m från vägområdet

Här regleras
markanvändningen av
(minst) två
lagstiftningar:

1. Väglagen (VL)
2. Lag med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning (LGS)

1. Väglagen

46 § Inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus.

I samband med tillstånd får länsstyrelsen meddela de föreskrifter som behövs med hänsyn till trafiksäkerheten.

... eller?

Bestämmelserna i första stycket gäller inte

1. inom områden med detaljplan eller
2. för sådana anordningar som är uppsatta på byggnader för upplysning om affärsrörelse eller annan verksamhet på stället eller
3. för anslagstavlor för meddelanden som rör kommunala angelägenheter, föreningssammanträden, auktioner eller dylikt,
4. åtgärder för vilka bygglov krävs.

2. LGS

6 § Tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet* som regeringen bestämmer.

** 2 § Länsstyrelsen får meddela tillstånd eller medgivande enligt 6, 7 och 9 §§ lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.*

så t ex:

1. Skylt för upplysning om verksamhet på platsen, och som placeras på **marken** kräver tillstånd enligt 46 § VL
2. Skylt för upplysning om verksamhet på platsen och som placeras på **byggnaden** kräver inte tillstånd varken enligt VL eller LGS

Vem ansvarar för vad?

Prövning och beslut

Länsstyrelsen prövar och beslutar ansökan om tillstånd

Tillsyn

Kommunen utövar tillsyn enligt LGS

(Tillsynen regleras i 11-12 §§ i LGS)

LGS - Tillsyn m.m.

11 § Naturvårdsverket utövar den centrala tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag och föreskrifter meddelade med stöd av lagen. Den omedelbara tillsynen utövas av kommunen.

12 § Kommunen får besluta om de förelägganden och förbud som behövs i ett enskilt fall för att denna lag eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall efterlevas. I ett beslut om föreläggande eller förbud får vite sättas ut. Blir ett föreläggande eller förbud inte åtlytt får kommunen låta vidta åtgärder på den ansvariges bekostnad. Kommunen får bestämma att dess beslut skall gälla omedelbart även om det överklagas.

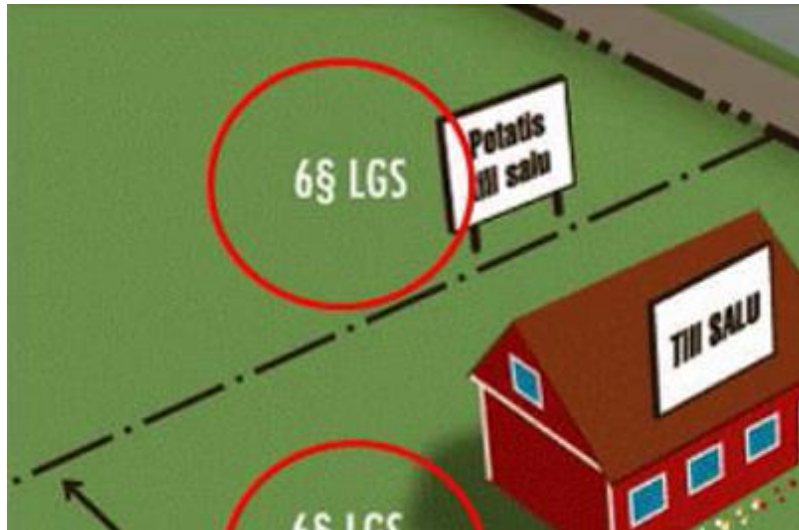
fast enligt väglagen...

Om någon bryter mot ett förbud i 46--48 § eller mot en föreskrift eller ett förbud som har meddelats med stöd av 46--48 § och är det inte fråga om uppförande av en byggnad, får **kronofogdemyndigheten** vidta åtgärd för rättelse.

46 § *Inom ett avstånd av 50 meter från ett vägområde får inte utan länsstyrelsens tillstånd skyltar eller därmed jämförliga anordningar för reklam, propaganda eller liknande ändamål finnas uppsatta utomhus. [...]*

C. Utanför 50 m från vägområdet

Här regleras
markanvändningen av
6 § LGS

LGS

6 § Tavla, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning för reklam, propaganda eller liknande ändamål får inte finnas varaktigt uppsatt utomhus utan tillstånd av regeringen eller statlig eller kommunal myndighet som regeringen bestämmer.

Vem ansvarar för vad?

Prövning och beslut

Länsstyrelsen prövar och beslutar ansökan om tillstånd

Tillsyn

Kommunen utövar tillsyn

(Tillsynen regleras i 11-12 §§ i LGS)

Välkommen Trafikverket

Lunch

Vi börjar igen kl.13:00

Gruppdiskussion

Grupp 1

Mikael Kallberg
Åsa Carlström
Tommie Wilhelmsson
Mattias Nyström

Grupp 2

Marie Sandström
Per Elfström
Caroline Persson
Johan Gustafsson

Grupp 3

Carina Henriksson Pearce
Anton Fredriksson
Rickard Eriksson
Nima Sanai

Grupp 4

Gustaf Monie
Amanda Nidmark
Malin Antell
Cathrine Kiippa
Sandra Sahlsten

OBS!

Utse en person i gruppen som tar anteckningar.

Vi återsamlas kl 14:00 för att gemensamt diskutera vad ni kommit fram till i grupperna.

Kommunen får in en anmälan om otillåten skyltning, anmälan gäller ett lastbilssläp försett med en reklamskylt som står på en åker omkring 75 m in från vägen.

a) Hur avgör ni vem som har tillsynsansvaret?

b) Hur hanterar ni följande:

1. Vid kommunikering med markägaren framkommer att denne inte upplåtit sin mark för släpet/skylden.
2. Vid kommunikering med markägaren framkommer att släpet flyttas några meter varje vecka, och kan därför inte anses vara "varaktigt placerad".

Framgår det av kommunens delegationsordning vilken förvaltning/enhet som representerar "kommunen" som har tillsynsansvaret utanför detaljplanelagt område?

Har kommunen en rutin för hur en anmälan om otillåten skyltning som behöver prövas mot LGS registreras/handläggs?

Hur avgör ni om bygglov eller annat tillstånd krävs?

Vad skulle er kommun behöva för att förenkla arbetet med olovlig skyltning? Vad kan kommunen göra? Finns det något som Länsstyrelsen/Trafikverket kan göra? (Tänk fritt!)

